

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут економіки і міжнародних відносин

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

27-28 вересня 2013 року

м. Ужгород

УДК 33(063)
ББК 65.23я43
М 55

За загальною редакцією:
завідувач кафедри міжнародних відносин к.і.н., професор **М. М. Палінчак**.

М 55 **Механізми державного регулювання конкурентоспроможності національної економіки:** матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 27-28 вересня 2013 р.) / відп. за випуск к.і.н., М. М. Палінчак. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2013. – 220 с.

ISBN 978-617-7041-26-8

Викладено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Механізми державного регулювання конкурентоспроможності національної економіки», яка відбулася у місті Ужгород, 27-28 вересня 2013 року.

УДК 33(063)
ББК 65.23я43

ISBN 978-617-7041-26-8

© Ужгородський національний університет, 2013
© Інститут економіки і міжнародних відносин, 2013

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА

«ДЕ ФАКТО» І «ДЕ ЮРЕ» РЕЖИМИ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ: ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ Дідич З. А.	8
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПІДХОДИ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ ПРО СУТНІСТЬ І ФОРМИ МОНОПОЛІЗАЦІЇ АКЦІОНЕРНОГО ПІДПРИСМНИЦТВА Дяченко Б. І., Рошко С. М., Король М. М., Гордейчук М. О.	10
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ЦІЄІ У ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО ЕКОНОМІСТА М.І. ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО Комендант С. В.	13

НАПРЯМ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

ІНСТИТУЦІЙНІ РЕФОРМИ ЄС ТА ПОГЛИБЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ КРИЗИ Габрилевич А. С.	17
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ Когут М. В.	20
МВФ І УКРАЇНА: ЕТАПИ ТА УМОВИ СПІВПРАЦІ Рошко С. М.	22
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ЕКСПОРТУ Тараненко І. В.	25
РОЛЬ ПРИВАТИЗАЦІЇ В ЕКОНОМІЧЕСКОМУ РОСТЕ СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЇ І ВОСТОЧНОЇ ЄВРОПИ Чорная О. Е.	28
УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ Шинкар В. А., Сідак С. В.	32
ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ І ПРАВОВЕ СУПРОВОДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ КРАЇН БРІКС Якубчик О. С.	36

НАПРЯМ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Зінченко Т. В.	39
АНАЛІЗ СУЧАСНОГО РІВНЯ УПРАВЛІННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИМИ ЗМІНАМИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ Крупіца І. В.	41
ПОШУК ПІДХОДІВ ДО ДЕРЖАВНО – ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В АВІАЦІЙНІЙ ГАЛУЗІ Мягких І. М.	44

РОЗВИТОК ВЕРИКАЛЬНОЇ МОДЕЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ВИРОБНИЧОЇ КООПЕРАЦІЇ ЯК ШЛЯХ СТАБІЛІЗАЦІЇ СІЛСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ Хлоповіна-Гнатенко О. І.	47
МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ Кривенко Л. В., Червякова С. В.	49
СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРЕДИТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ Чернявський К. А.	53
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ Шира Н. О.	56
ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ КРЕДИТНОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ Щербан М. Д.	60
НАПРЯМ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
СУЧАСНИЙ СТАН ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК Білоус Є. Є.	64
НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОНКУРЕНЦІЇ В УКРАЇНІ Брюшкова Н. О., Шевчик Т. С.	66
ПРОГНОЗУВАННЯ РІВНЯ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ВИРОБНИЧОЇ СКЛАДОВОЇ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Вяткіна Т. Г.	69
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Голік В. В.	72
ПРОЦЕСНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПРОЕКТУ Деренська Я. М.	76
ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ В МЕНЕДЖМЕНТІ ПЕРСОНАЛУ Живко З. Б., Каратник І. І., Тишко М. І.	78
ДО ПИТАННЯ ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Ігнашкіна Т. Б., Шура Н. О., Балабанова А. І.	82
ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИХ КОМБІНАТІВ УКРАЇНИ Іщенко М. І.	85
ЕКОНОМІЧНІ ВАЖЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Котляревський Я. В.	88
ЕКОНОМІЧНИЙ ЕФЕКТ АВТОМАТИЗОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПЛАНУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ Любов С. П.	91
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ ВЫСОКОТЕХНОЛОГИЧНЫХ ОТРАСЛЕЙ УКРАИНЫ Осадчий В. И.	94
РОЗВИТОК КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ВІТЧИЗНЯНИХ ВИРОБНИКІВ ЗЕРНА В ПРОЦЕСІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ Паламарчук М. М.	97

ОСОБЛИВОСТІ HR-МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРІ	
Письменна О. О.	99
МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ПРИБИЧО-МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	
Резнікова О. С.	103
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ПЛАНУВАННЯ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ	
Ситник Г. В.	106
ЗАЛЕЖНІСТЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ ВІД СТАНУ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ	
Полуянов В. П., Чернова А. А.	109

НАПРЯМ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТИПОЛОГІЗАЦІЇ ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	
Андерсон Н. В.	114
РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ	
Білик О. С.	116
ОСНОВНІ ЧИННИКИ РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЮ РЕГІОНУ	
Завальона Ю. І.	119
ФАКТОРНІЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПРОМИСЛОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ	
Куліна О. Ю.	121
ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ ЗАГРОЗ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕЦІ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	
Чепурний О. В.	123
СТАН ІНСТИТУЦІОНАЛЬНО-ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОКРЕМИХ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	
Чубарь О. Г.	126

НАПРЯМ 6. ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ІНВЕСТИЦІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ЗНАЧНИЙ ВПЛИВ НА СУСПІЛЬСТВО ТА ІННОВАЦІЇ	
Бережанський М. М.	130
ФОРМУВАННЯ УМОВ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	
Вещура Н. В.	132
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВУГЛЯНОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	
Драчук Ю. З., Трушкіна Н. В.	135
ПАТОІСТИТУТИ І МОДЕРНИЗАЦІЯ РОСІЙСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ	
Павлов К. В.	138
ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ	
Сідак С. В., Шинкар В. А.	141

НАПРЯМ 7. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ І ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

РОЛЬ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Кривенко С. В.	144
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ТРАНСКОРДОННОГО РЕГІОНУ Скороход І. С., Ткачук П. В.	147
НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Химинець В. В.	149

НАПРЯМ 8. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ СЕГМЕНТІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ Васильчук Н. О.	153
РИНОК ПРАЦІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ Джемелінська Л. В.	155
АНАЛІЗ УЧАСТІ ІНСТИТУТУ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА У ФОРМУВАННІ КОМПЕНСАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ Цимбалюк С. О.	158

НАПРЯМ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ

ПРОБЛЕМАТИКА НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА РІВНЕМ ЯКОСТІ АУДИТУ Михайленко О. Г.	162
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ Штогринець Н. В., Радзішевська Н. В.	165
АКТУАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ УКРАЇНИ ТА УГОРЩИНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ Семйон В. С.	167
ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ТА ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ Бурдейна Л. В., Череп М. В.	170

НАПРЯМ 10. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

СТРАХОВА КОМПАНІЯ ЯК ПІДПРИЄМСТВО СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ ТА УЧАСНИК СТРАХОВОГО РИНКУ Анжаурова І. О.	172
ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ Козик О. Д.	175
ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД ТА ПРОБЛЕМИ УЧАСТІ У ЇХ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУ Круць А. В.	178
ШЛЯХИ РОЗШИРЕННЯ ДОХОДІВ РЕГІОНІВ, ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ Ламський М. Д.	180

НАПРЯМ 11. ФІНАНСИ ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Буковська І. В.	185
ЗАГРОЗИ ПОДАТКОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ Гурняк А. Ю., Гурняк О. В.	186
ПЕРЕДУМОВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО МЕТОДУ В БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ Логвінов П. В.	189
ОЦІНКА СУЧАСНИХ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ Подмарьов О. Ю.	192

НАПРЯМ 12. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ Січка І. І.	196
---	-----

НАПРЯМ 13. МАРКЕТИНГ

КОМПЛЕКС МАРКЕТИНГУ (МАРКЕТИНГ-МІКС): СУТЬ, АКТУАЛЬНІСТЬ І ДИВЕРСИФІКАЦІЯ МОДЕЛЕЙ Сук І. В.	200
--	-----

НАПРЯМ 14. СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

АСПЕКТИ БЕЗОПАСНОСТІ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛЕННЯ Залужина О. М.	203
ВПЛИВ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ПІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ НА ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ Полоус О. В.	205
ЯКІСНЕ УПРАВЛІННЯ – ШЛЯХ ДО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Шепетюк Л. В., Мисько О. П.	208

НАПРЯМ 15. ЛОГІСТИКА ТА ТРАНСПОРТ

ОСОБЛИВОСТІ, ПРОБЛЕМИ У ТРАНСПОРТУВАННІ ТА ЗБЕРІГАННІ ПРОДУКЦІЇ ХІМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Горбатий Р. П.	212
ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА РОБОТОЮ ТРАНСПОРТУ Федорчук Є. Д.	215

Так, для більш пріоритетних категорій товарів доцільно застосовувати більш складні методи планування, які забезпечують більш високу точність і відповідно сприяють уникненню надлишкових запасів та їх дефіциту. Натомість, для менш пріоритетних у досягненні стратегічних цілей діяльності підприємства торгівлі товарних груп, можна застосовувати менш складні і точні методи планування. Такий підхід, на наш погляд, забезпечить обґрунтований плановий обсяг товарних запасів та раціоналізацію процесу їх планування.

Список використаних джерел:

1. Мазаракі А.А. Економіка торговельного підприємства / А.А. Мазаракі, Л.О. Лігоненко, Н.М. Ушакова: під ред. проф. Н.М. Ушакової. –К.: Хрещатик, 1999. – 800 с.
2. Альбеков А.У. Економіка комерческого предприятия / А.У. Альбеков, С.А. Согомонян.-Ростов н/Д: Феникс, 2002. -488 с.
3. Валеви́ч Р.П. Економіка торгового підприємтя. /Р.П. Валеви́ч, Г.А. Давыдова.-Мн.: Выш.шк., 1996.-367 с.
4. Горшкова Л.В. Планирование торговли. / Л.В.Горшкова –Владивосток: Изд-во Дальневосточного ун-та, 2005. -90 с.
5. Соломатина А.Н. Економіка, анализ и планирование на предприятии торговли [Электронный ресурс]. –Режим доступа: <http://e-lib.biz/ekonomicheskaya-teoriya/planirovanie-tovarnyih-zapasov-23099.html>

ЗАЛЕЖНІСТЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ ВІД СТАНУ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ

Полуянов Володимир Петрович

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіка та фінанси*

Чернова Анастасія Аркадіївна

магістр

*Автомобільно-дорожнього інституту
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»*

Управління процесами відтворення основних фондів припускає пошук такого обсягу і структури капітальних вкладень, що забезпечували б максимально можливу ефективність функціонування підприємств. Для цього необхідна побудова моделей, що встановлюють залежність параметрів стану, руху і відтворення основних фондів з фінансовими і економічними результатами функціонування підприємств. Незадовільний стан основних фондів в Україні, недолік інвестиційних ресурсів для їх відтворення обумовлюють особливу актуальність даної проблеми в сформованих економічних реаліях.

Аналіз останніх наукових досліджень з досліджуваної проблеми. У роботах, авторами яких є Н.А. Кизим, І. Л. Райнин, Є. Постолова, В. Кошеленко, Н. Білоусько, Т. Ігнашкіна, Н. Шура, Н. Фарафонова, а також у

публікаціях інших авторів розглянуті різні аспекти означеної проблеми, однак досліджень залежності результатів функціонування підприємств машинобудування (з виробництва машин та устаткування для добувної промисловості та будівництва) від параметрів стану та відтворення їх основних фондів виявити не вдалося.

Мета роботи - дослідити залежність результатів функціонування підприємств машинобудування (з виробництва машин та устаткування для добувної промисловості та будівництва) від параметрів відтворення їх основних фондів.

У даному випадку розглядаються підприємства машинобудування - виробники машин та устаткування для добувної промисловості та будівництва, які розміщені поблизу споживачів - вугільної промисловості Донбасу і рудної бази Придніпров'я. При розміщенні враховувався фактор металоємності, оскільки споживачі машин і металу розташовані в тих же районах. Основними центрами цієї галузі є: Дружківка, Горлівка, Ясинувата, Донецьк, Харків, Луганськ, Красний Луч, Кривий Ріг, Чернівці, Дрогобич [3].

Розподіл підприємств за групами наведено у табл. 1

Таблиця 1

Розподіл підприємств за групами за критерієм обсяги основних фондів

№ з/п	Код ЕДРПОУ	Найменування підприємства	Група
1	2	3	4
1	00165646	ВАТ «Краснолуцький машинобудівний завод»	III
2	00175018	ВАТ «Петровський машинобудівний завод»	II
3	00177945	ВАТ «Свердловський машинобудівний завод»	III
4	00165669	ПАТ «Дружківський машинобудівний завод»	I
5	00165681	ПАТ «Донецький машинобудівний завод» Експеримент ««	IV
6	00165758	ПАТ «Горлівський машинобудівний завод»	III
7	00165741	ПАТ «Новогорлівський машинобудівний завод»	IV
8	31226457	ПрАТ «Артемівський машинобудівний завод» Вістек «	III
9	00174616	ПрАТ «Горлівський машинобудівний завод» Універсал «	IV
10	04719432	ПрАТ «Красноармійський машинобудівний завод»	IV
11	31534348	ПрАТ «Горлівський машинобудівник»	II
12	14312751	ПрАТ «Донецький машинобудівний завод» АСТРА ««	IV
13	00165712	ВАТ «Харківський машинобудівельний завод «Світло шахтаря»	II
14	05763702	ВАТ «Донецькгірмаш»	II
15	31550176	ПрАТ «Криворізький завод гірничого обладнання»	II
16	00165652	ПАТ «Артемівський машинобудівний завод «Побєда труда «	IV
17	00240052	ПАТ «Бетонмаш»	III
18	00176650	ВАТ «Донецький експериментальний ремонтно-механічний завод»	II
19	00211174	ВАТ «Криворізький завод гірничого машинобудування»	III
20	05400879	ПАТ «Луганський завод гірничого машинобудування»	IV

Для виявлення факторів відтворювального процесу, які найбільшою мірою впливають на ефективність функціонування підприємств, використаний

кореляційний аналіз. Для цього використані дані фінансової звітності підприємств.

Розрахунки проводилися по групах підприємств, об'єднаних за показником обсягу основних засобів. В якості незалежних показників досліджувалися коефіцієнт оновлення, коефіцієнт вибуття, нарахована амортизація, використання амортизації за цільовим призначенням у відсотках, середня норма амортизації, а також показник суми інвестицій взагалі і в основні засоби. Відповідні результати зведені в табл. 2.

Таблиця 2

**Показники відтворення основних засобів
досліджуваних підприємств у 2011 році**

Група	№ підприємства	Використання амортизації, відс.	Середня норма амортизації	Інвестиції	
				всього, млн. грн.	в ОЗ, млн. грн.
1	2	3	4	5	6
IV	10	100,00	1,977	604	245
	16	100,00	0,513	149	149
	9	100,00	4,033	4225	4102
	20	100,00	2,657	1524	1247
	5	45,33	1,658	199	199
	12	0,0	2,114	0,0	0,0
	7	0,0	0,244	0,0	0,0
III	3	100,00	0,741	1784	1784
	19	86,12	0,819	1002	1002
	17	25,37	2,827	778	496
	6	8,66	0,774	162	75
	1	100,00	0,423	1035	984
	8	100,00	3,215	7757	3747
II	18	0,0	0,833	830	736
	15	0,0	8,130	21628	14162
	13	100,00	6,506	48108	7170
	2	30,61	1,377	15	1
	11	100,00	3,381	31202	29289
	14	100,00	1,594	39216	2417
I	4	100,00	3,107	13958	2485

За даними, наведеними в табл. 2 розраховано коефіцієнти лінійної парної кореляції. У табл. 3 наведені результати, якщо коефіцієнт лінійної парної кореляції перевищує значення 0,7.

Таблиця 3

Коефіцієнти лінійної парної кореляції для сильного зв'язку за показниками відтворення основних фондів у 2011 році

Група	№ підприємства	Використання амортизації, відс.	Середня норма амортизації	Інвестиції	
				всього, млн. грн.	в ОЗ, млн. грн.
IV	Дохід від реалізації		0,81	0,81	
	Валовий прибуток від реалізації		0,79		
	Чистий прибуток				
III	Дохід від реалізації		0,71	0,99	0,93
	Валовий прибуток від реалізації		0,77	0,97	0,87
	Чистий прибуток			0,96	0,85
II	Дохід від реалізації		0,96	0,82	0,82
	Валовий прибуток від реалізації	0,82	0,72	0,70	
	Чистий прибуток				

У табл. 4 представлені випадки, коли коефіцієнт лінійної парної кореляції приймав значення від 0,3 до 0,7.

Таблиця 4

Коефіцієнти лінійної парної кореляції для середнього зв'язку за показниками відтворення основних фондів у 2011 році

Група	№ підприємства	Використання амортизації, %	Сер. норма амортизації	Інвестиції	
				всього, млн. грн.	в ОЗ, млн. грн.
1	2	3	4	5	6
IV	Дохід від реалізації	0,36			0,43
	Валовий прибуток від реалізації			0,67	
	Чистий прибуток	0,50		-0,61	0,35
III	Дохід від реалізації	0,41			
	Валовий прибуток від реалізації	0,30			
	Чистий прибуток		0,68		
II	Дохід від реалізації	0,41			
	Валовий прибуток від реалізації				0,64
	Чистий прибуток	0,42	0,55	0,42	0,41

Дослідження залежності результатів функціонування підприємств з виробництва машин та устаткування для добувної промисловості та будівництва від параметрів відтворення їх основних фондів дозволило виявити деякі зв'язки, що може бути підставою для вибору факторів управління процесами відтворення основних засобів у кожному окремому випадку. Що стосується результатів, наведених у табл. 3, то вони є скоріше орієнтиром для проведення додаткових досліджень, ніж керівництвом для вибору факторів управління.

Список використаних джерел:

1. Ігнашкіна Т.Б. Моделювання стану та ефективності відтворення основних фондів промислових підприємств / Т.Б. Ігнашкіна, Н.О. Шура // Вісник ЖДТУ. – 2011. - № 1 (55). – С. 205-210. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Vzhdtu_econ/2011_1/49.pdf
2. Кизим Н.А. Влияние амортизационной политики на развитие промышленного производства / Н.А. Кизим, И. Л. Райнин // Бизнес-информ. – 2009. - №12. – С. 204-210.
3. Машиностроительный комплекс Украины. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://upr-search.com.ua/49-mashinostroitelnyj-kompleks-ukrainy.html>

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«МЕХАНІЗМИ
ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

(м. Ужгород, 27-28 вересня 2013 р.)

Українською та російською мовами

Підписано до друку 03.10.2013. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк на дуплікаторі.
Умовно-друк. арк. 12,79. Тираж 100. Замовлення № 0410-13.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105.
Телефон +38 (094) 952 20 18
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.